

Fransa'da ırkçı fikirlerin yayılmasına yardımcı olacak yedi kural

Jacques Rancière

21.03.1997

İçindekiler

Çevirenin Notu	3
Fransa'da ırkçı fikirlerin yayılmasına yardımcı olacak yedi kural	3

Çevirenin Notu

Jacques Rancière, ironik bir üslupla ırkçılığın yayılması için belirli 'talimatlar' verdiği bu metninde bir ideoloji olarak ırkçılığın nasıl işlediğinin, siyasetin kurumsal veçhelerinden gündelik hayata nasıl sirayet ettiğinin ve toplumsal nazar'ı belirli nesnelere yönlendirerek nasıl kurucu bir hakikat çerçevesine dönüştüğünün ipuçlarını veriyor. 1997 yılında yayımlanan, ırkçılığın ve aşırı sağın siyasal sahneyi yeniden kuşattığı bugünün dünyasında aradan geçen yirmi beş yıla rağmen güncelliğini koruyan bu metin, önemli bir ikaz mahiyeti taşıyor.

Fransa'da ırkçı fikirlerin yayılmasına yardımcı olacak yedi kural

Bugünlerde Fransa'ya baktığımızda, memleketin en önemli önceliğinin ırkçılığın yayılması olduğunu fark etmek isten bile değil. ırkçılar bunun için hakikaten canla başla çalışıyorlar. Ancak fikirlerin tekinsiz görüldüğü bir çağda ne yazık ki bir fikri yaymanın sınırları olacaktır; bu sınırları aşmak için de sık sık düşmanların yardımına başvurmak gerekir. Fransa'daki durumun en kayda değer niteliği de tam olarak bu: Siyasetçiler, gazeteciler ve uzmanların son birkaç yıldır ırkçı fikirleri yayabilmek için başvurdukları şey, ırkçılık karşıtlığının ta kendisi. Aşağıda serimlenecek olan her talimat, halihazırda ırkçılar tarafından kullanılmakta, işe koşulmakta olan şeyler. Ancak bunlar genelde ampirik ve kaotik bir biçimde, kapsamalarının farkına varılmadan ortaya konuyorlar. Bu sebeple mevzubahis yöntemlerin, azami tesirlerini sağlayabilmek adına, potansiyel sahiplerine açık ve sistematik bir biçimde sunulması ve birer talimat şeklinde açılanması, ırkçılar için oldukça yol gösterici olacaktır.

1. Talimat Günbegün ortaya çıkan ırkçı fikirleri saptayın ve bunları halk nezdinde elinizden geldiğince yaygınlaştırın. Bunlar üzerinde uzun uzun fikir belirtin, tartışmalar yapın ve sokaktaki insanlara, kamuoyuna bunlar hakkında sorular yönelterek onları sürekli haberdar edin. Diyelim ki kitlelerine ajitasyon yapan bir ırkçı lider, şarkıcıların çoğunun siyah tenli olduğunu, Fransız futbol takımında çok sayıda yabancı oyuncu olduğunu ağzından geçiriverdi. Bunun önemsiz, yeterli magazin değeri taşımayan bir mesele olduğu düşünülebilir; nitekim bir ırkçının ırkçı konuşmalar yapması, ırkçılara ırkçı şeylerden bahsetmesinde alışılmadık bir şey yoktur. Bunun doğru olmasına karşın böyle bir yaklaşım, iki talihsiz sonucu doğuracaktır: İlk olarak, ırkçı fikirlerin yaygınlaştırılması konusundaki ulvi adanmışlığımızı kanıtlamaktan mahrum kalırsınız; ikincisi ise bu fikirleri kendi kendine yayılmaya bırakırsınız. Şunu asla unutmamalısınız ki, bu fikirler kendi başlarına yayılamazlar. Buradaki kritik mesele, bu fikirlerin sürekli mevzubahis edilmesi gereğidir, zira ancak o zaman gördüklerimiz ve duyduklarımızı biçimlendiren kalıcı bir çerçeveye dönüşebilirler. Bir ideoloji, basitçe birtakım savların toplamından ibaret değildir; bilakis, ideolojiyi ideoloji yapan şey, elle tutulur kanıtlar, 'somut gerçeklikler' üzerinde yükselmesinden gelir. Bu bağlamda bir konuda ırkçılarla aynı fikirde olmamız şart değildir. Burada önemli olan, sürekli ırkçıların bize gösterdiği şeyleri görmemiz, onların gündeme getirdiği konular hakkında konuşmamız ve onların 'fikirlerini' reddederken ortaya koydukları durumu nesnel bir gerçeklik olarak kabul etmemizdir.

2. Talimat Yaygınlaştırdığınız ırkçı fikirleri elinizden gelen en şiddetli biçimde tartışın. Bu, oldukça mühim bir talimat. İlk olarak ırkçı fikirlerin mütemadi bir biçimde yaygınlaştırılarak önemsizleştirilmesi gerekir; ikinci olarak, şok ve çekicilik güçlerini koruyabilmek için bunlar sürekli kınanmalıdır; son olarak ise bu kınamanın bir şeytanlaştırma gibi gösterilmesi önemlidir, zira ırkçılar, ayan beyan görünen bir hakikati dillendirmeleri yüzünden hedef gösterilmiş gibi olurlar. Yukarıda verdiğimiz örneği bir kez daha ele alalım: Jean-Marie Le Pen'in dinleyicilerine olağan, normal, herkesin görebildiği bir meseleyi işaret etmesi ilk bakışta anlamsız görünebilir. Sözgelimi Le Pen, Fransız milli takımı kalecisinin siyah tenli olduğunu söyledi. Bu başta bize sıradan bir şey gibi görünebilir, ancak bunun sıradan olduğunu düşünmek, meselenin esas etkisini gözden kaçırmamıza sebep olacaktır: Herkesin çıplak gözle görebildiği, aleni şeylerin dillendirilmesi, ırkçılara sürekli suçlu muamelesi yapılmasını, bu şekilde ırkçıların mazlumlaşmasını sağlar.

3. Talimat Şu mottoyu asla ama asla dilinizden düşürmeyin: Irkçılığın önüne geçebilmek için göç sorununun çözülmesi gerekir. Aslına bakılırsa, ırkçılar bundan daha fazlasını istememektedir: Sorunlarının tanınması, ve bunun ‘tek’ sorun olduğunun kabulü. Elbette ‘koyu tenli’lerle, eski Fransız kolonilerinden gelen insanlarla anılabilecek birçok sorun olduğu doğrudur, ancak bu bir ‘göçmen sorunu’ olduğunu ortaya koyabilmek için yeterli değildir. Zira ‘göçmen’ kavramı heterojen kategorileri kapsayan, hatta birçok Fransız bile içeren belirsiz bir kavramdır. Aslına bakılırsa bu epey avantajlı bir belirsizliktir, çünkü ortaya konan ‘göçmen sorununun’ hukuki ya da siyasi yollarla çözülebilmesi imkansız bir şeydir. Bu yolla, hem istenmeyen’in tanımlanamaz karakterini güçlendirmiş, hem de istenmeyen hakkında yapabilecek hiçbir şeyimizin olmadığını göstermiş oluruz. Tüm bunların neticesinde somut soruna somut çözümler üreten yegane figürlerin ırkçılar olduğu görülür.

4. Talimat Irkçılığın nesnel bir temeli olduğu fikrinde ısrar edin. Toplumda yükselen ırkçılığın, kriz ve işsizliğin bir çıktısı olduğunu ortaya koyun ve ancak bunlar çözüldüğü takdirde yok olacağını gösterin. Böylece, ırkçılığa bilimsel bir meşruiyet biçmiş olursunuz. Ne var ki işsizlik, bugünün ekonomisinin yapısal gerekliliklerinden biridir. Tam da buna binaen mesele, sanki kendi kendine doğal sonucuna kavuşuyormuşçasına işler: Eğer ırkçılığın ‘temel’ sebebi olan işsizlik, yapısal bir dinamik olduğu ölçüde ortadan kaldırılamıyorsa yapılacak tek şey, onun en önemli sebeplerinden biri olan göçmenleri ırkçı yasaların ‘adil’ ve ‘nesnel’ çerçeveleri etrafında evlerine göndermektir. Şayet kurnaz biri, başka ülkelerde benzer işsizlik oranları olmasına rağmen aynı ırkçı yükselişlerin görülmediğini iddia edecek olursa, ona bizim ülkemizi başka ülkelerden ayıran niteliklerin ne olabileceğini sorun. Bunun yanıtı çok basittir: onlarda bizimki kadar göçmen yoktur.

5. Talimat Irkçılığın, ekonomik modernleşmeyle zayıflatılan tüm toplumsal katmanların, kalkınmadan pay alamayanların, örneğin ‘yoksul beyazların’ bir tepkisi olarak ortaya çıktığını belirtin. Bu talimat bir öncekini tamamlar niteliktedir. Bu talimata uyduğunuzda ırkçılık karşıtlarının, ‘geri kafalı’ ırkçılara dair yaftalarıyla, ‘geri kafalı’ ırkçıların ‘aşağı ırklara’ dair yaftaları arasında bir fark olmadığını göstermiş; ırkçılık karşıtlarının da aslında bu ‘geri kafalı’ ırkçılarla aynı reflekslere sahip olduğunu ortaya koymuş olursunuz. Bu sayede, ‘geri kafalı’ insanların hem ‘aşağı ırklara’ duyduğu hıncı, hem de onlara sürekli öğüt vermeye çalışan üst sınıf ırkçılık karşıtlarına duyduğu hıncı aynı anda güçlendirmiş olursunuz.

6. Talimat Tüm sağduyulu siyasetçilerin ırkçı söylemlere karşı birleşmesi çağrısında bulunun. Düzenli olarak, iktidardakilerin bu ırkçı söylemlere asla ve asla başvurmaması gerektiğini belirtin. Zira bu siyasetçilerin, ırkçı yasaları yürürlüğe koyabilmek için bir çeşit ‘ırkçılık karşıtlığı sertifikasına’ ihtiyaçları olacaktır. Bu sayede, ırkçı yasaları esasen ırkçılığın önüne geçmek için yürürlüğe koymalarının meşruiyeti de sağlanmış olacaktır. Siyasetçilerin ırkçı söylemlerden uzak durması, aynı zamanda ırkçı aşırı sağ’ın insanların düşündüğü ama dillendiremediği şeyleri söyleme cesaretine sahip tek güç olarak görünmesini de sağlar. Sağ, insanların utanarak, çekinerek ileri sürdüğü şeyleri göğsünü gere gere çıkıran bir cengaver izlenimi verir. Tabii bunların sonucunda sağ’ın, iktidarın kurduğu komploların bir kurbanı olarak görülmesi, mazlum bir kimliğe bürünmesi de tüm bu sürecin cabasıdır.

7. Talimat Irkçıları daha ağızlarını açmadan cezalandıran ırkçılık karşıtı yasaların, aşırı sağ’ın meclise girmesini engelleyen seçim kanunlarının ve bu gibi birtakım önleyici mekanizmaların devreye girmesini talep edin. Çünkü; birincisi, baskıcı yasalar her zaman başka bağlamlarda, sağ’ın da lehine kullanılabilirler; nesnesi ne olursa olsun baskıcı yasaları savunmak her daim önemlidir. İkincisi, kendi cumhuriyetçi yasallığının koşullara göre esneyebileceğini kanıtlamış olursunuz. Üçüncü olarak ise, bu sayede, ırkçıları ulvi bir görevin muhafızları olarak gösterebilir, kendilerine hizmet eden kanunlar yapmaktan başka işi olmayan siyasetçilerin bastırdığı, seslerini kısıttığı ve fikirlerini yasakladığı birer hakikat şehidi olarak kutsallaştırabilirsiniz.

Kısacası, tüm bu talimatların özeti olarak, ırkçılığın yayılmasında üç ana unsurun olduğu görülebilir: Kendi dünya görüşünü elinden geldiğince yaygınlaştırmak, şehitlik mertebesiyle bağlantı kurmak, ve bizi kirli ırkçılıktan kurtaracak tek şeyin temiz ırkçılık olduğunu göstermek. Bu üçlü görev, halihazırda hiç de fena olmayan bir başarıyla gerçekleştiriliyor. Fakat doğru yollarla ortaya konduğu takdirde daha iyisinin de yapılması mümkün.

Anarşist Kütüphane

Jacques Rancière

Fransa'da ırkçı fikirlerin yayılmasına yardımcı olacak yedi kural
21.03.1997

23.05.2022 tarihinde şuradan alındı: textumdergi.net

Çeviri: Özgür Umut Baz

İngilizce Aslı: Jacques Rancière: Seven rules to help with the diffusion of racist ideas in france

tr.anarchistlibraries.net